

21998A0703(01)

3.7.1998.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 189/17

SPORAZUM**o primjeni odredaba Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. u pogledu očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta**

DRŽAVE STRANKE OVOGA SPORAZUMA,

PODSJEĆAJUĆI na odgovarajuće odredbe Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982.,

USTRAJNE da osiguraju dugoročno očuvanje i održivo iskorištavanje pograničnih ribljih naselja i stokova vrlo migratornih vrsta,

ODLUČNE da u tu svrhu poboljšaju suradnju između država,

POZIVAJUĆI države zastave, države luke i obalne države na učinkovitiju provedbu donesenih mjera za očuvanje i upravljanje tim stokovima,

NASTOJEĆI posebno potaknuti rješavanje problema iz poglavlja 17. programskog područja C Agende 21. usvojene na Konferenciji Ujedinjenih naroda o okolišu i razvoju, naime, upravljanje ribolovom na otvorenom moru u mnogim je područjima nedostavno i neki se resursi pretjerano iskorištavaju; primjećujući da postoje problemi neregularnog ribolova, prekomjernog ulaganja u flotu, prevelikih flota, promjene zastave plovila radi izbjegavanja nadzora, nedovoljno selektivnog alata, nepouzdanih baza podataka i nedostatka odgovarajuće suradnje između država,

OBVEZUJUĆI se na odgovorno ribarstvo,

SVJESNE potrebe za izbjegavanjem štetnih utjecaja na morski okoliš, očuvanja biološke raznolikosti, održavanja cjelovitosti morskih ekosustava i smanjenja rizika dugoročnih ili nepopravljivih učinaka ribolovnih aktivnosti,

PREPOZNAVAJUĆI potrebu za posebnom pomoći, uključujući financijsku, znanstvenu i tehnološku pomoć, kako bi države u razvoju mogle učinkovito sudjelovati u očuvanju, upravljanju i održivom iskorištavanju pograničnih ribljih naselja i stokova vrlo migratornih vrsta,

UVJERENE da bi sporazum o provedbi odgovarajućih odredaba Konvencije najbolje poslužio tim potrebama i pridonio održavanju međunarodnog mira i sigurnosti,

POTVRĐUJUĆI da za pitanja koja nisu uređena Konvencijom ili ovim Sporazumom nastavljaju vrijediti pravila i načela općeg međunarodnog prava,

SPORAZUMJELE SU SE:

DIO I.

OPĆE ODREDBE**Članak 1.****Uporaba izraza i područje primjene**

1. Za potrebe ovog Sporazuma:

(a) „Konvencija” znači Konvencija Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982.;

(b) „mjere očuvanja i upravljanja” znači mjere za očuvanje i upravljanje jednom ili više vrsta živih morskih resursa, koje se usvajaju i primjenjuju u skladu s odgovarajućim pravilima međunarodnog prava sukladno Konvenciji i ovom Sporazumu;

(c) „riba” uključuje mekušce i rakove, osim onih koji pripadaju sedentarnim vrstama kako je određeno člankom 77. Konvencije; i

(d) „dogovor” znači mehanizam suradnje, koji dvije ili više država uspostavljaju u skladu s Konvencijom i ovim Sporazumom radi, *inter alia*, utvrđivanja mjera očuvanja i upravljanja u potpodručju ili području za jedno ili više pograničnih ribljih naselja i stokova vrlo migratornih vrsta.

2. (a) „Države stranke” znači države koje su se pristale obvezati ovim Sporazumom i za koje je ovaj Sporazum na snazi.

(b) Ovaj se Sporazum primjenjuje *mutatis mutandis*:

i. na sve subjekte iz članka 305. stavka 1. točaka (c), (d) i (e) Konvencije; i

ii. u skladu s člankom 47., na svaki subjekt koji se u Prilogu IX. članku 1. Konvencije navodi kao „međunarodna organizacija”

koji postaje stranka ovog Sporazuma i u toj se mjeri pojam „države stranke” odnosi na te subjekte.

3. Ovaj se Sporazum primjenjuje *mutatis mutandis* na druge ribolovne entitete čija plovila love na otvorenom moru.

Članak 2.

Cilj

Cilj je ovog Sporazuma osigurati dugoročno očuvanje i održivo iskorištavanje pograničnih ribljih naselja i stokova vrlo migratornih vrsta učinkovitom provedbom odgovarajućih odredaba Konvencije.

Članak 3.

Primjena

1. Osim ako nije drukčije predviđeno, ovaj se Sporazum primjenjuje na očuvanje i upravljanje pograničnim ribljim

naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta izvan područja pod nacionalnom jurisdikcijom, a članci 6. i 7. primjenjuju se i na očuvanje i upravljanje tim stokovima u područjima pod nacionalnom jurisdikcijom, ovisno o različitim pravnim sustavima koji se primjenjuju u područjima pod nacionalnom jurisdikcijom i u područjima izvan nacionalne jurisdikcije, kako je predviđeno Konvencijom.

2. U izvršavanju svojih suverenih prava u svrhu istraživanja i iskorištavanja, očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta u području pod nacionalnom jurisdikcijom, obalna država primjenjuje *mutatis mutandis* opća načela navedena u članku 5.

3. Države nužno uzimaju u obzir mogućnosti svake od država u razvoju da primjene članke 5., 6. i 7. u područjima pod nacionalnom jurisdikcijom i njihovu potrebu za pomoći predviđenu ovim Sporazumom. U tu svrhu, dio VII. primjenjuje se *mutatis mutandis* na područja pod nacionalnom jurisdikcijom.

Članak 4.

Odnos između ovog Sporazuma i Konvencije

Ništa u ovom Sporazumu ne dovodi u pitanje prava, nadležnost i dužnosti država potpisnica Konvencije. Ovaj se Sporazum tumači i primjenjuje u kontekstu i u skladu s Konvencijom.

DIO II.

OČUVANJE I UPRAVLJANJE POGRANIČNIM RIBLJIM NASELJIMA I STOKOVIMA VRLO MIGRATORNIH VRSTA

Članak 5.

Opća načela

Radi očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta, obalne su države i države koje love na otvorenom moru dužne, radi učinkovite suradnje u skladu s Konvencijom:

(a) usvojiti mjere za osiguranje dugoročne održivosti pograničnih ribljih naselja i stokova vrlo migratornih vrsta i promicati cilj njihove optimalne iskoristivosti;

(b) osigurati da se takve mjere temelje na najboljim raspoloživim znanstvenim dokazima i da su namijenjene obnavljanju ili održavanju stokova na razinama koje osiguravaju najveći mogući održivi prinos, kako je određeno odgovarajućim ekološkim ili gospodarskim čimbenicima, uključujući posebne zahtjeve država u razvoju i uzimajući

u obzir područja i načine obavljanja ribolova, međuovisnost stokova i sve općenito preporučene međunarodne minimalne standarde podregionalne, regionalne ili globalne vrste;

(c) primijeniti pristup predostrožnosti u skladu s člankom 6.;

(d) procijeniti utjecaj ribolova, ostalih čovjekovih djelatnosti i okolišnih čimbenika na ciljane stokove i vrste koje pripadaju istom ekosustavu ili su povezane ili ovisne o ciljanim ribljim stokovima;

(e) usvojiti, prema potrebi, mjere očuvanja i upravljanja za vrste koje pripadaju istom ekosustavu ili su povezane ili ovisne o ciljanim stokovima radi održavanja ili obnove populacije takvih vrsta iznad razina na kojima njihova reprodukcija može postati ozbiljno ugrožena;

- (f) smanjiti onečišćenje, otpad, odbačeni ulov, ulov izgubljenim ili napuštenim alatom, ulov neciljanih vrsta, koji uključuje riblje i neriblje vrste (dalje u tekstu „neciljane vrste”) i utjecaje na povezane ili ovisne vrste, posebno ugrožene vrste, putem mjera koje uključuju, u najvećoj mogućoj mjeri, razvoj i uporabu selektivnih, sigurnih za okoliš i troškovno najpovoljnijih ribolovnih alata i tehnika;
- (g) zaštititi biološku raznolikost u morskom okolišu;
- (h) poduzeti mjere sprječavanja ili ukidanja prekomjernog izlova i prevelikih ribolovnih kapaciteta i osigurati da ribolovni napor ne prelazi razine održivog iskorištavanja ribolovnih resursa;
- (i) uzeti u obzir interese arzenalnih ribara i onih koji love za vlastite potrebe;
- (j) prikupiti i pravodobno podijeliti cjelovite i točne podatke u vezi s ribolovnim aktivnostima, *inter alia*, o položaju plovila, ulovu ciljanih i neciljanih vrsta i ribolovnom naporu, kako je navedeno u Prilogu I. kao i informacije iz nacionalnih i međunarodnih istraživačkih programa;
- (k) promicati i provoditi znanstveno istraživanje i razvijati odgovarajuće tehnologije za potporu očuvanju i upravljanju ribarstvom; i
- (l) provoditi mjere očuvanja i upravljanja putem učinkovitog praćenja, kontrole i nadzora.
- (a) poboljšavaju donošenje odluka za očuvanje i upravljanje ribolovnim resursima prikupljanjem i razmjenom najboljih raspoloživih znanstvenih podataka i provedbom poboljšanih tehnika za upravljanje rizicima i nesigurnostima;
- (b) primjenjuju smjernice navedene u Prilogu II. i na temelju najboljih raspoloživih znanstvenih informacija utvrđuju referentne točke specifične za pojedini stok i mjere koje se poduzimaju u slučaju njihova prekoračenja;
- (c) uzimaju u obzir, *inter alia*, nesigurnosti u pogledu veličine i produktivnosti stokova, referentnih točaka, stanja stokova u odnosu na te referentne točke, stope i distribucije ribolovne smrtnosti i utjecaja ribolovnih aktivnosti na neciljane i povezane ili ovisne vrste kao i na postojeće i predviđene oceanske, ekološke ili društveno-gospodarske uvjete, i
- (d) razvijaju programe za prikupljanje podataka i istraživanja radi procjene utjecaja ribolova na neciljane i povezane ili ovisne vrste i njihov okoliš te usvajaju planove potrebne za osiguranje očuvanja takvih vrsta i zaštite staništa od posebnog značaja.

4. Države poduzimaju mjere kako bi osigurale da se u slučaju približavanja referentnim točkama, one ne prelaze. U slučaju da se prijeđu, države bez odlaganja poduzimaju radnje prema stavku 3. točki (b) kako bi obnovile stokove.

5. Ako je stanje ciljanih stokova ili neciljanih ili povezanih ili ovisnih vrsta zabrinjavajuće, države pojačavaju praćenje stanja tih stokova i vrsta kako bi provjerile status i učinkovitost mjera očuvanja i upravljanja. One redovito revidiraju te mjere u svjetlu novih informacija.

6. Za novi ili istraživački ribolov, države donose što je prije moguće predostrožne mjere očuvanja i upravljanja, uključujući, *inter alia*, ograničenja ulova i napora. Takve mjere ostaju na snazi sve dok ne budu raspoloživi podaci dostatni za procjenu utjecaja ribolova na dugoročnu održivost stokova, nakon čega se na temelju te procjene provode mjere očuvanja i upravljanja. Mjere upravljanja, prema potrebi, omogućavaju postupan razvoj ribolova.

7. Ako prirodna pojava ima značajan negativan utjecaj na status pograničnih ribljih naselja ili stokova vrlo migratornih vrsta, države donose hitne mjere očuvanja i upravljanja kako bi osigurale da ribolovna aktivnost ne poveća taj negativan utjecaj. Države također donose hitne mjere kad ribolovna aktivnost predstavlja opasnu prijetnju održivosti stokova. Hitno su poduzete mjere privremene i temeljene na najboljim raspoloživim znanstvenim dokazima.

Članak 6.

Primjena pristupa predostrožnosti

1. Države primjenjuju pristup predostrožnosti na očuvanje, upravljanje i iskorištavanje pograničnih ribljih naselja i stokova vrlo migratornih vrsta radi zaštite živih morskih resursa i očuvanja morskog okoliša.

2. Države moraju postupiti s oprezom ako su informacije nesigurne, nepouzdana ili nedostatne. Nedostatak primjerenih znanstvenih informacija ne smije biti razlogom odlaganja ili nepoduzimanja mjera očuvanja i upravljanja.

3. Pri primjeni pristupa predostrožnosti, države:

Članak 7.

Kompatibilnost mjera očuvanja i upravljanja

1. Ne dovodeći u pitanje suvereno pravo obalnih država u svrhu istraživanja i iskorištavanja, očuvanja i upravljanja živim morskim resursima u područjima pod nacionalnom jurisdikcijom, kako je predviđeno Konvencijom, i prava svih država da svojim državljanima omoguće ribolov na otvorenom moru u skladu s Konvencijom:

- (a) u odnosu na pogranična riblja naselja, relevantne obalne države i države čiji državljani love ta riblja naselja u susjednom području otvorenog mora, traže izravno ili preko odgovarajućih mehanizama za suradnju predviđenih u dijelu III. postizanje dogovora o mjerama potrebnima za očuvanje tih ribljih naselja u susjednom području otvorenog mora;
- (b) u odnosu na stokove vrlo migratornih vrsta, relevantne obalne države i ostale države čiji državljani love te stokove u području, surađuju izravno ili preko odgovarajućih mehanizama za suradnju predviđenih u dijelu III. kako bi osigurali očuvanje i promicanje cilja optimalnog iskorištavanja tih stokova na cijelom području, unutar i izvan područja pod nacionalnom jurisdikcijom.

2. Mjere očuvanja i upravljanja, koje su utvrđene za otvorena mora i one donesene za područja pod nacionalnom jurisdikcijom moraju biti kompatibilne radi osiguravanja očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta u cijelosti. U tu svrhu, obalne države i države koje love na otvorenim morima dužne su surađivati radi postizanja kompatibilnih mjera u pogledu takvih stokova. Pri utvrđivanju kompatibilnih mjera očuvanja i upravljanja, države:

- (a) uzimaju u obzir mjere očuvanja i upravljanja, koje obalne države donose i primjenjuju u skladu s člankom 61. Konvencije u pogledu istih stokova u područjima pod nacionalnom jurisdikcijom i osiguravaju da mjere utvrđene u pogledu tih stokova za otvorena mora ne utječu na učinkovitost tih mjera;
- (b) uzimaju u obzir prethodno dogovorene mjere, koje su relevantne obalne države i države koje love na otvorenim morima donijele i primijenile u skladu s Konvencijom za iste stokove;
- (c) uzimaju u obzir prethodno dogovorene mjere, koje su utvrđene i primjenjuju se u skladu s Konvencijom u pogledu istih stokova u okviru podregionalne ili regionalne organizacije ili dogovora za upravljanje ribarstvom;

(d) uzimaju u obzir biološko jedinstvo i ostala biološka svojstva stokova kao i odnose između distribucije stokova, ribolova i zemljopisnih osobitosti predmetnog područja, uključujući omjer pojavljivanja i ulova stokova u područjima pod nacionalnim jurisdikcijom;

(e) uzimaju u obzir odgovarajuću ovisnost obalnih država i država koje love na otvorenom moru o predmetnim stokovima, i

(f) osiguravaju da takve mjere nemaju štetnog utjecaja na žive morske resurse u cjelini.

3. Prilikom vršenja svoje dužnosti sudjelovanja, države čine sve napore kako bi se složile o kompatibilnim mjerama očuvanja i upravljanja u razumnom roku.

4. Ako se sporazum ne može postići u razumnom roku, svaka se predmetna država može pozvati na postupke za rješavanje sporova predviđene u dijelu VIII.

5. U očekivanju sporazuma o kompatibilnim mjerama očuvanja i upravljanja, predmetne države u duhu razumijevanja i suradnje čine sve napore za sklapanje privremenih dogovora praktične prirode. U slučaju da se ne mogu složiti oko dogovora, svaka predmetna država radi dobivanja privremenih mjera može pokrenuti spor na sudu ili tribunalu u skladu s postupcima za rješavanje sporova predviđenih u dijelu VIII.

6. Privremeni dogovori ili mjere sklopljene ili propisane u skladu sa stavkom 5. uzimaju u obzir odredbe ovog dijela, dužno poštuju prava i obveze svih predmetnih država, ne ugrožavaju ili narušavaju postizanje konačnog sporazuma o kompatibilnim mjerama očuvanja i upravljanja i ne dovode u pitanje konačni ishod bilo kojeg postupka za rješavanje spora.

7. Obalne države redovito obavješćuju države koje love na otvorenom moru u podregiji ili regiji o mjerama koje su donijele za pogranična riblja naselja i stokove vrlo migratornih vrsta u okviru područja pod nacionalnom jurisdikcijom, bilo izravno ili preko podregionalnih ili regionalnih organizacija ili dogovora za upravljanje ribarstvom ili putem drugih primjerenih sredstava.

8. Države koje love na otvorenom moru redovito obavješćuju druge zainteresirane države o mjerama koje su donijele za reguliranje aktivnosti plovila, koji plovo pod njihovom zastavom i love te stokove na otvorenom moru, bilo izravno ili preko podregionalnih ili regionalnih organizacija ili dogovora za upravljanje ribarstvom ili putem drugih primjerenih sredstava.

DIO III.

**MEHANIZMI MEĐUNARODNE SURADNJE U VEZI S POGRANIČNIM RIBLJIM NASELJIMA I STOKOVIMA
VRLO MIGRATORNIH VRSTA**

Članak 8.

Suradnja za očuvanje i upravljanje

1. Obalne države i države koje love na otvorenom moru moraju u skladu s Konvencijom surađivati u vezi s pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta izravno ili preko odgovarajućih podregionalnih ili regionalnih organizacija ili dogovora za upravljanje ribarstvom, pri čemu uzimaju u obzir posebnosti podregije ili regije radi osiguranja učinkovitog očuvanja i upravljanja tim stokovima.

2. Države se u dobroj vjeri i bez odlaganja savjetuju kad postoje dokazi da predmetnim pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta može prijetiti prekomjerno iskorištavanje ili kad se za te stokove razvija novi ribolov. U tu svrhu, na zahtjev bilo koje zainteresirane države, mogu se započeti savjetovanje radi utvrđivanja odgovarajućih dogovora za osiguranje očuvanja i upravljanja tim stokovima. U očekivanju sporazuma o takvim dogovorima, države poštuju odredbe ovog Sporazuma i postupaju u dobroj vjeri i uz dužno poštovanje prava, interesa i dužnosti drugih država.

3. Ako podregionalna ili regionalna organizacija ili dogovor za upravljanje ribarstvom ima nadležnost za utvrđivanje mjera očuvanja ili upravljanja za pojedina pogranična riblja naselja ili stokove vrlo migratornih vrsta, države koje love stokove na otvorenom moru i odgovarajuće obalne države ispunjavaju svoju dužnost suradnje tako da postaju članice takve organizacije ili sudionice takvog dogovora ili tako da pristaju primjenjivati mjere očuvanja i upravljanja utvrđene u okviru te organizacije ili dogovora. Države koje imaju istinski interes za predmetno ribarstvo mogu postati članice takve organizacije ili sudionice takvog dogovora. Uvjeti sudjelovanja u takvim organizacijama ili dogovorima ne isključuju te države od članstva ili sudjelovanja; niti se primjenjuju na način koji diskriminira državu ili skupinu država, koje imaju istinski interes za predmetno ribarstvo.

4. Samo države koje su članice takve organizacije ili dogovora ili koje su suglasne primjenjivati mjere očuvanja i upravljanja, utvrđene u okviru te organizacije ili dogovora, imaju pristup ribolovnim resursima na koje se te mjere primjenjuju.

5. Ako nema podregionalne ili regionalne organizacije ili dogovora za upravljanje ribarstvom u okviru kojih se utvrđuju mjere očuvanja ili upravljanja za pojedina pogranična riblja

naselja ili stokove vrlo migratornih vrsta, relevantne obalne države i države koje love te stokove na otvorenom moru u podregiji ili regiji, sudjeluju u uspostavljanju takve organizacije ili sklapaju odgovarajuće dogovore radi očuvanja ili upravljanja tim stokovima, te sudjeluju u radu organizacije ili dogovoru.

6. Svaka država koja namjerava predložiti da međuvladina organizacija nadležna za žive resurse poduzme radnje, trebala bi se, ako bi ta radnja imala značajan utjecaj na mjere očuvanja ili upravljanja, koje su već donesene u okviru mjerodavne podregionalne ili regionalne organizacije ili dogovora za upravljanje ribarstvom, posavjetovati s članovima ili sudionicima takve organizacije ili dogovora. U mjeri u kojoj je to moguće, ta se savjetovanja odvijaju prije podnošenja prijedloga međuvladinoj organizaciji.

Članak 9.

Podregionalne i regionalne organizacije ili dogovori za upravljanje ribarstvom

1. Kod osnivanja podregionalnih ili regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom ili sklapanja podregionalnih ili regionalnih dogovora za upravljanje ribarstvom u pogledu pograničnih ribljih naselja i stokova vrlo migratornih vrsta, države se, *inter alia*, sporazumijevaju o:

(a) ribljim naseljima i stokovima na koja se primjenjuju mjere očuvanja i upravljanja, pri čemu uzimaju u obzir biološka svojstva predmetnih ribljih naselja i stokova i vrste predmetnog ribolova;

(b) području primjene, uzimajući u obzir članak 7. stavak 1. i svojstva podregija i regija, uključujući društveno-gospodarske, zemljopisne i ekološke čimbenike;

(c) odnosu između rada novih organizacija ili dogovora te uloge, ciljeva i djelovanja bilo kojih relevantnih postojećih organizacija ili dogovora za upravljanje ribarstvom, i

(d) mehanizmima kojima će organizacija ili dogovor dobiti znanstvene savjete i ispitati stanje stokova, uključujući, prema potrebi, osnivanje znanstvenog savjetodavnog tijela.

2. Države koje surađuju u stvaranju podregionalne ili regionalne organizacije ili dogovora za upravljanje ribarstvom izvješćuju ostale države, za koje vjeruju da su istinski zainteresirane za rad predloženih organizacija ili za dogovor o takvoj suradnji.

Članak 10.

Zadaće podregionalnih i regionalnih organizacija i dogovora za upravljanje ribarstvom

Pri ispunjavanju svojih obveza suradnje u okviru podregionalnih i regionalnih organizacija ili dogovora za upravljanje ribarstvom, države:

- (a) sporazumijevaju se i usklađuju s mjerama očuvanja i upravljanja radi osiguranja dugoročne održivosti pograničnih ribljih naselja i stokova vrlo migratornih vrsta;
- (b) sporazumijevaju se, prema potrebi, o pravima sudjelovanja kao što je raspodjela količine dozvoljenog ulova ili razina ribolovnog napora;
- (c) donose i primjenjuju općenito preporučene međunarodne minimalne norme za odgovorno provođenje ribolovnih aktivnosti;
- (d) dobivaju i ocjenjuju znanstvene savjete, provjeravaju stanje stokova i procjenjuju utjecaj ribolova na neciljane i povezane ili ovisne vrste;
- (e) sporazumijevaju se o normama za prikupljanje, izvješćivanje, provjeru i razmjenu podataka o ribarstvu u pogledu stokova;
- (f) skupljaju i objavljuju točne i potpune statističke podatke iz Priloga I., kako bi osigurale raspoloživost najboljih znanstvenih dokaza, štiteći prema potrebi povjerljivost podataka;
- (g) promiču i provode znanstvene procjene stokova i relevantna istraživanja i objavljuju njihove rezultate;
- (h) utvrđuju odgovarajuće zajedničke mehanizme za učinkovito praćenje, kontrolu, nadzor i provedbu;
- (i) sporazumijevaju se o sredstvima putem kojih će ribolovni interesi novih članica organizacije ili novih sudionica dogovora biti zadovoljeni;
- (j) sporazumijevaju se o postupcima donošenja odluka, koji olakšavaju donošenje mjera očuvanja i upravljanja na pravovremen i učinkovit način;

- (k) promiču miroljubivo rješavanje sporova u skladu s Dijelom VIII.;
- (l) osiguravaju potpunu suradnju njihovih odgovarajućih nacionalnih agencija i industrija u provođenju preporuka i odluka u okviru organizacije ili dogovora;
- (m) skrbe za primjereno obavješćivanje javnosti o mjerama očuvanja ili upravljanja utvrđenima u okviru organizacije ili dogovora.

Članak 11.

Novi članice ili sudionice

Pri utvrđivanju prirode i opsega prava sudjelovanja za nove članice podregionalnih ili regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom ili za nove sudionice podregionalnih ili regionalnih dogovora za upravljanje ribarstvom, države, *inter alia*, uzimaju u obzir:

- (a) status pograničnih ribljih naselja i stokova vrlo migratornih vrsta i postojeću razinu ribolovnog napora;
- (b) odgovarajuće interese, područja i načine obavljanja ribolova i ribolovne prakse novih i postojećih članica ili sudionica;
- (c) odgovarajuće doprinose novih i postojećih članica ili sudionica očuvanju ili upravljanju ribljim naseljima i stokovima, prikupljanju i pružanju točnih podataka te provođenju znanstvenih istraživanja;
- (d) potrebe obalnih ribolovnih zajednica, koje uglavnom ovise o ribolovu tih stokova;
- (e) potrebe obalnih država, čija su gospodarstva uglavnom ovisna o iskorištavanju živih morskih resursa; i
- (f) interese država u razvoju iz podregije ili regije u kojima se isti stokovi pojavljuju također i u područjima nacionalne jurisdikcije.

Članak 12.

Transparentnost aktivnosti podregionalnih i regionalnih organizacija i dogovora za upravljanje ribarstvom

1. Države propisuju transparentnost u procesu donošenja odluka i ostalih aktivnosti podregionalnih i regionalnih organizacija i dogovora za upravljanje ribarstvom.

2. Predstavnicima se drugih međuvladinih organizacija i predstavnicima nevladinih organizacija koje se bave pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta nudi mogućnost sudjelovanja na sastancima podregionalnih i regionalnih organizacija i dogovora za upravljanje ribarstvom u svojstvu promatrača ili drukčije, prema potrebi, u skladu s postupcima predmetne organizacije ili dogovora. U tom pogledu postupci ne smiju biti neopravdano restriktivni. Te međuvladine organizacije i nevladine organizacije imaju pravedan pristup evidencijama i izvješćima organizacija i dogovora u skladu s proceduralnim pravilima o njihovom pristupu.

Članak 13.

Jačanje postojećih organizacija i dogovora

Države sudjeluju u jačanju postojećih podregionalnih i regionalnih organizacija i dogovora za upravljanje ribarstvom kako bi poboljšale njihovu učinkovitost pri utvrđivanju i provođenju mjera očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta.

Članak 14.

Prikupljanje i pružanje informacija i suradnja u znanstvenom istraživanju

1. Države osiguravaju da plovila pod njihovom zastavom pružaju informacije potrebne radi ispunjavanja njihovih obveza prema ovom Sporazumu. U tu svrhu, države u skladu s Prilogom I.:

(a) prikupljaju i razmjenjuju znanstvene, tehničke i statističke podatke u pogledu ribarstva pograničnih ribljih naselja i stokova vrlo migratornih vrsta;

(b) osiguravaju da su prikupljeni podaci dovoljno detaljni za učinkovitu procjenu stanja stokova te da se pružaju pravedno radi ispunjavanja zahtjeva podregionalnih ili regionalnih organizacija ili dogovora za upravljanje ribarstvom; i

(c) poduzimaju odgovarajuće mjere za potvrdu točnosti takvih podataka.

2. Države surađuju izravno ili preko podregionalnih ili regionalnih organizacija ili dogovora za upravljanje ribarstvom:

(a) u dogovorima o specifikaciji podataka i obliku u kojem se pružaju tim organizacijama ili dogovorima, uzimajući u obzir prirodu stokova i ribolova tih stokova, i

(b) u razvoju i uporabi analitičkih tehnika i metodologija procjene stanja stokova kako bi poboljšale mjere očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta.

3. U skladu s Dijelom XIII. Konvencije, države surađuju izravno ili putem mjerodavnih međunarodnih organizacija kako bi ojačale znanstveno istraživanje na području ribarstva i promicale znanstveno istraživanje za očuvanje i upravljanje pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta u zajedničku korist. U tu svrhu, država ili mjerodavna međunarodna organizacija, koja provodi takva istraživanja izvan područja pod nacionalnom jurisdikcijom, aktivno promiče objavljivanje rezultata tih istraživanja i pružanje podataka u pogledu njihovih ciljeva i metoda svim zainteresiranim državama te, u mjeri u kojoj je to moguće, omogućava sudjelovanje znanstvenika iz navedenih država u tim istraživanjima.

Članak 15.

Zatvorena i poluzatvorena mora

Pri provedbi ovog Sporazuma u zatvorenom ili poluzatvorenom moru, države uzimaju u obzir prirodna svojstva tog mora i postupaju na način u skladu s Dijelom IX. Konvencije i njezinih drugih relevantnih odredaba.

Članak 16.

Područja otvorenog mora koja su u cijelosti okružena područjem pod nacionalnom jurisdikcijom pojedine države

1. Države koje love pogranična riblja naselja i stokove vrlo migratornih vrsta na području otvorenog mora, koje je u cijelosti okruženo područjem pod nacionalnom jurisdikcijom pojedine države, surađuju s potonjom državom u utvrđivanju mjera očuvanja i upravljanja za ta riblja naselja i stokove na otvorenom moru. Uzimajući u obzir prirodna svojstva područja, države pridaju posebnu pozornost utvrđivanju kompatibilnih mjera očuvanja i upravljanja za ta riblja naselja i stokove u skladu s člankom 7. Mjere poduzete u pogledu otvorenog mora uzimaju u obzir prava, dužnosti i interese obalne države prema ovoj Konvenciji i temelje se na najboljim raspoloživim znanstvenim dokazima te poštuju također sve mjere očuvanja i upravljanja, koje su obalne države donijele i primjenjuju ih u području pod nacionalnom jurisdikcijom za ista riblja naselja i stokove u skladu s člankom 61. Konvencije. Države se također dogovaraju o mjerama praćenja, kontrole, nadzora i provedbe, kojima osiguravaju usklađenost s mjerama očuvanja i upravljanja na otvorenom moru.

2. Sukladno članku 8., države postupaju u dobroj vjeri i čine sve napore da se bez odlaganja dogovore o mjerama očuvanja i upravljanja, koje će se primjenjivati pri obavljanju ribolovnih djelatnosti u području iz stavka 1. Ako se predmetne ribolovne države i obalne države ne mogu u razumnom vremenskom roku sporazumjeti o tim mjerama, one će, uzimajući u obzir

stavak 1., primijeniti članak 7. stavke 4., 5. i 6. koji se odnose na privremene dogovore ili mjere. Do utvrđivanja takvih privremenih dogovora ili mjera, predmetne države poduzimaju mjere za plovila, koja plove pod njihovom zastavom, kako bi ih spriječili da sudjeluju u ribolovu koji bi moglo ugroziti predmetna riblja naselja i stokove.

DIO IV.

NEČLANICE I NESUDIONICE

Članak 17.

Nečlanice organizacija i nesudionice u dogovorima

1. Država, koja nije članica podregionalne ili regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom ili nije sudionica podregionalnih ili regionalnih dogovora za upravljanje ribarstvom i koja nije drukčije pristala na primjenu mjera očuvanja i upravljanja, utvrđenih u okviru takvih organizacija ili dogovora, ne oslobađa se obveze suradnje u skladu s Konvencijom i ovim Sporazumom u očuvanju i upravljanju odgovarajućim pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta.

2. Takva država ne dopušta plovilima koja plove pod njezinom zastavom sudjelovanje u ribolovu pograničnih ribljih naselja i stokova vrlo migratornih vrsta, koji podliježu mjerama očuvanja i upravljanja, utvrđenima u okviru takvih organizacija ili dogovora.

3. Države, koje su članice podregionalnih ili regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom ili sudionice u

podregionalnim ili regionalnim dogovorima za upravljanje ribarstvom, pojedinačno ili zajedno zahtijevaju od ribolovnih entiteta iz članka 1. stavka 3., koji imaju ribarska plovila u odgovarajućem području, potpunu suradnju s takvom organizacijom ili dogovorom pri provođenju utvrđenih mjera očuvanja ili upravljanja, s ciljem primjene tih mjera *de facto* što je više moguće na ribolovne djelatnosti u relevantnom području. Takvi ribolovni entiteti uživaju povlastice sudjelovanja u ribolovu razmjerno njihovoj odluci da poštuju mjere očuvanja i upravljanja u pogledu tih ribljih naselja i stokova.

4. Države, koje su članice takve organizacije ili sudionice u takvim dogovorima, razmjenjuju informacije u pogledu djelatnosti ribarskih plovila, koja plove pod zastavama država koje nisu članice organizacije niti sudionice u dogovoru i koje sudjeluju u ribolovu određenih ribljih naselja i stokova. One poduzimaju mjere u skladu s ovim Sporazumom i međunarodnim pravom radi sprečavanja djelatnosti takvih plovila, koja slabe učinkovitost podregionalnih ili regionalnih mjera očuvanja i upravljanja.

DIO V.

DUŽNOSTI DRŽAVE ZASTAVE

Članak 18.

Dužnosti države zastave

1. Država čija plovila love na otvorenom moru, donosi potrebne mjere kako bi osigurala da plovila koja plove pod njezinom zastavom poštuju podregionalne i regionalne mjere očuvanja i upravljanja i da ta plovila ne sudjeluju u nikakvim djelatnostima koja slabe učinkovitost tih mjera.

2. Država dopušta da se plovila koja plove pod njezinom zastavom koriste za ribolov na otvorenom moru samo ako je u mogućnosti u pogledu takvih plovila učinkovito ispuniti svoje obveze prema Konvenciji ili ovom Sporazumu.

3. Mjere koje država poduzima u pogledu plovila koja plove pod njezinom zastavom uključuju:

(a) kontrolu takvih plovila na otvorenom moru putem povlastica, autorizacija ili dozvola za ribolov u skladu s bilo kojim primjenljivim postupcima dogovorenima na podregionalnoj, regionalnoj ili globalnoj razini;

(b) utvrđivanje odredaba:

i. za primjenu uvjeta koji se odnose na povlastice, autorizacije ili dozvole za ribolov dostatnih za ispunjavanje svih podregionalnih, regionalnih ili globalnih obveza države zastave;

ii. za zabranu ribolova na otvorenom moru plovilima koja nemaju valjanu povlasticu ili autorizaciju za ribolov ili plovilima koja nisu u skladu s uvjetima povlastice, autorizacije ili dozvole za ribolov;

- iii. koje zahtijevaju od plovila koja love na otvorenom moru da u svakom trenutku imaju sa sobom sve povlastice, autorizacije ili dozvole za ribolov, koje u slučaju kontrole moraju predložiti ovlaštenoj osobi;
  - iv. za osiguravanje da plovila koja plove pod njezinom zastavom ne obavljaju nedozvoljen ribolov na područjima pod nacionalnom jurisdikcijom druge države;
- (c) utvrđivanje nacionalne evidencije ribarskih plovila autoriziranih za ribolov na otvorenom moru i omogućavanje pristupa informacijama sadržanih u tim evidencijama izravno na zahtjev zainteresirane države, pri čemu se uzima u obzir nacionalno pravo države zastave u pogledu objavljivanja takvih informacija;
- (d) zahtjeve za označivanje ribarskih plovila i ribolovnih alata za identifikaciju u skladu s jedinstvenim i međunarodno priznatim sustavima za označivanje plovila i alata kao što su Standardne specifikacije za označivanje i identifikaciju ribarskih plovila Organizacije Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivredu;
- (e) zahtjeve za evidentiranje i pravodobno izvješćivanje o položaju plovila, ulovu ciljanih i neciljanih vrsta, ribolovnom naporu i ostalim relevantnim podacima o ribarstvu u skladu s podregionalnim, regionalnim i globalnim normama za prikupljanje takvih podataka;
- (f) zahtjeve za provjeravanje ulova ciljanih i neciljanih vrsta pomoću programa promatrača, programa inspekcije, izvješća o iskrcanju, nadzoru prekrcaja i praćenju iskranih ulova te tržišne statistike;
- (g) praćenje, kontrolu i nadzor tih plovila, njihovih ribolovnih aktivnosti i povezanih djelatnosti, *inter alia*:
- i. provedbom nacionalnih programa inspekcije i podregionalnih i regionalnih programa za suradnju pri provedbi sukladno člancima 21. i 22., uključujući zahtjeve da ta plovila dopuste pristup ovlaštenim inspektorima iz drugih država;
  - ii. provedbom nacionalnih programa promatrača i podregionalnih i regionalnih programa promatrača u kojima je država zastave sudionica, uključujući zahtjeve da ta plovila dopuste pristup promatračima iz drugih država radi obavljanja zadaća u okviru programa;
  - iii. razvojem i provedbom sustava za praćenje plovila, uključujući prema potrebi, satelitske sustave prijenosa u skladu s bilo kojim nacionalnim programima kao i onim programima koji su bili podregionalno, regionalno ili globalno dogovoreni između predmetnih država;
- (h) reguliranje prekrcaja na otvorenom moru kako bi se osiguralo da učinkovitost mjera očuvanja i upravljanja nije oslabljena;
- (i) reguliranje ribolovnih djelatnosti radi osiguranja poštovanja podregionalnih, regionalnih i globalnih mjera, uključujući mjere usmjerene smanjenju ulova neciljanih vrsta.
4. Ako se primjenjuje podregionalno, regionalno ili globalno dogovoreni važeći sustav praćenja, kontrole i nadzora, države osiguravaju da mjere koje nalažu plovilima, koja plove pod njihovim zastavama, budu u skladu s tim sustavom.

DIO VI.

POŠTIVANJE I PROVEDBA

Članak 19.

Poštivanje i provedba od strane države zastave

1. Država osigurava da plovila pod njezinom zastavom poštuju podregionalne i regionalne mjere očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta. U tu svrhu, država:

- (a) provodi takve mjere bez obzira gdje se kršenja pojavljuju;
- (b) smjesta i temeljito ispituje sva navodna kršenja podregionalnih i regionalnih mjera očuvanja i upravljanja, koja mogu uključiti fizički pregled predmetnog plovila i smjesta

izvješćuje državu, koja je prijavila navodno kršenje kao i odgovarajuće podregionalne i regionalne organizacije ili dogovore o napredovanju i ishodu istrage;

- (c) zahtijeva od bilo kojeg plovila koje plovi pod njezinom zastavom da pruži informacije istražnom organu o položaju plovila, ribolovnom alatu, te ribolovnim i povezanim aktivnostima na području navodnog kršenja;
- (d) ako je uvjeren da postoje dostatni dokazi u pogledu navodnog kršenja, upućuje slučaj vlastima radi pokretanja postupka bez odlaganja u skladu s njezinim zakonima i, prema potrebi, zadržava predmetno plovilo;

(e) osigurava da plovilo za koje je u skladu s njezinim zakonima utvrđeno da je sudjelovalo u počinjenju ozbiljnih povreda tih mjera, ne sudjeluje u ribolovnim aktivnostima na otvorenom moru dok se ne izvrše sve kazne koje država zastave nalaže u pogledu kršenja.

2. Sve istrage i sudski postupci smjesta se obavljaju. Kazne koje se primjenjuju na kršenja moraju biti primjerno stroge kako bi učinkovito osigurale poštovanje i odvratile od kršenja gdje god se pojave, te prekršiteljima oduzele dobiti nastale iz njihovih nezakonitih aktivnosti. Mjere, koje se primjenjuju na zapovjednike i ostale časnike na ribarskom plovilu uključuju odredbe koje, *inter alia*, mogu dopustiti odbijanje, oduzimanje ili ukidanje dozvole za obavljanje službe zapovjednika ili časnika na takvim plovilima.

Članak 20.

Međunarodno sudjelovanje u provedbi

1. Države surađuju izravno ili putem podregionalnih ili regionalnih organizacija ili dogovora za upravljanje ribarstvom kako bi osigurale poštovanje podregionalnih ili regionalnih mjera očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta.

2. Država zastave, koja obavlja istragu o navodnom kršenju mjera očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta, može zahtijevati pomoć bilo koje druge države čija suradnja može biti korisna pri provedbi predmetne istrage. Sve države nastoje ispuniti razumne zahtjeve države zastave u vezi s takvim istragama.

3. Država zastave može poduzeti takve istrage izravno, u suradnji s ostalim zainteresiranim državama ili preko odgovarajućih podregionalnih ili regionalnih organizacija ili dogovora za upravljanje ribarstvom. Informacije o napredovanju i ishodu istraga prosljeđuju se svim državama zainteresiranim ili pogođenim navodnim kršenjem.

4. Države pomažu jedna drugoj pri identifikaciji plovila prijavljenih da su uključena u djelatnosti koje slabe učinkovitost podregionalnih, regionalnih i globalnih mjera očuvanja i upravljanja.

5. U mjeri u kojoj to dopuštaju nacionalna prava i odredbe, države utvrđuju dogovore kojima se omogućava organima kaznenog progona da u drugim državama imaju na raspolaganju dokaze o navodnim kršenjima tih mjera.

6. Ako postoje razlozi za utemeljenu sumnju da je plovilo na otvorenom moru bilo uključeno u nedozvoljeni ribolov unutar područja pod jurisdikcijom obalne države, država zastave tog plovila mora na zahtjev predmetne obalne države smjesta i temeljito istražiti slučaj. U takvim slučajevima država zastave surađuje s obalnom državom u poduzimanju odgovarajućih mjera provedbe i može ovlastiti relevantne vlasti obalne države da se ukrcaju i pregledaju plovilo na otvorenom moru. Ovaj stavak ne dovodi u pitanje članak 111. Konvencije.

7. Države stranke, koje su članice podregionalnih ili regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom ili sudionice podregionalnih ili regionalnih dogovora za upravljanje ribarstvom, mogu poduzeti mjere u skladu s međunarodnim pravom i uzeti u obzir podregionalne ili regionalne postupke utvrđene u tu svrhu, kako bi plovila uključena u djelatnosti, koje slabe učinkovitost mjera ili na drukčiji način krše mjere očuvanja i upravljanja utvrđene u okviru te organizacije ili dogovora, odvratili od ribolova na otvorenom moru u njihovim podregijama ili regijama sve dok država zastave ne poduzme odgovarajuće mjere.

Članak 21.

Podregionalna i regionalna suradnja u provedbi

1. Na bilo kojem području otvorenog mora kojeg pokriva podregionalna ili regionalna organizacija ili dogovor za upravljanje ribarstvom, država stranka, koja je članica takve organizacije ili sudionica u takvim dogovorima, preko svojih ovlaštenih inspektora može se ukrcati ili pregledati u skladu sa stavkom 2. ribarsko plovilo pod zastavom druge države stranke ovog Sporazuma, bez obzira da li je ta država stranka također članica organizacije ili sudionica dogovora, radi osiguravanja poštovanja mjera očuvanja ili upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta, koje su utvrđene u okviru te organizacije ili dogovora.

2. Preko podregionalnih ili regionalnih organizacija ili dogovora za upravljanje ribarstvom države utvrđuju postupke za ukrcaj i pregled sukladno stavku 1., te postupke za provedbu ostalih odredaba ovog članka. Ti su postupci u skladu s ovim člankom i osnovnim postupcima utvrđenima u članku 22. i ne diskriminiraju nečlanice organizacije ili nesudionice u dogovorima. Ukrcaj i pregled kao i sve naknadne mjere provedbe odvijaju se u skladu s tim postupcima. Države primjereno izvještavaju javnost o postupcima donesenima u skladu s ovim stavkom.

3. Ako u roku od dvije godine od donošenja ovog Sporazuma, organizacija ili dogovor nisu utvrdili te postupke, ukrcaj

i pregled sukladno stavku 1. kao i sve naknadne mjere provedbe odvijati će se, do donošenja tih postupaka, u skladu s ovim člankom i osnovnim postupcima iz članka 22.

4. Prije poduzimanja aktivnosti prema ovom članku, države koje vrše inspekciju, izravno ili preko odgovarajućih podregionalnih ili regionalnih organizacija ili dogovora za upravljanje ribarstvom, izvještavaju sve države čija plovila love na otvorenom moru u podregiji ili regiji o obrascu identifikacijske isprave koju izdaju njihovim ovlaštenim inspektorima. Plovila koja se upotrebljavaju za ukrcaj i pregled imaju jasne oznake iz kojih se prepoznaje da su u državnoj službi. Kad država postane stranka ovog Sporazuma, ona određuje odgovarajuće tijelo za primanje obavijesti sukladno ovom članku i na primjeren način izvješćuje javnost o takvom određivanju preko odgovarajuće podregionalne ili regionalne organizacije ili dogovora za upravljanje ribarstvom.

5. Ako nakon ukrcaja i pregleda postoje jasni razlozi za vjerovanje da je plovilo bilo uključeno u aktivnosti protivne mjerama očuvanja i upravljanja iz stavka 1., država koja vrši inspekciju, prema potrebi, osigurava dokaze i smjesta izvještava državu zastave o navedenom kršenju.

6. Država zastave odgovara na obavijest iz stavka 5. u roku tri radna dana od primitka ili u nekom drugom roku, koji se može utvrditi postupcima donesenima u skladu sa stavkom 2., pri čemu također:

- (a) bez odlaganja ispunjava svoje obveze iz članka 19. u pogledu istrage i, ako dokazi tako potvrđuju, poduzima mjere provedbe u vezi s plovilom, pri čemu smjesta izvješćuje državu koja vrši inspekciju o rezultatima istrage i svim poduzetim mjerama provedbe; ili
- (b) daje ovlasti državi koja vrši inspekciju za poduzimanje istražnog postupka.

7. Kad država zastave ovlasti državu koja vrši inspekciju da istraži navedena kršenja, država koja vrši inspekciju bez odlaganja priopćava rezultate te istrage državi zastavi. Ako dokazi tako potvrđuju, država zastave ispunjava svoje obveze poduzimanja mjera provedbe u pogledu plovila. Alternativno država zastave može ovlastiti državu koja vrši inspekciju da poduzme odgovarajuće mjere provedbe, koje država zastave može odrediti za plovila u skladu s pravima i obvezama države zastave iz ovog Sporazuma.

8. Ako nakon ukrcaja i pregleda postoje jasni razlozi za vjerovanje da je plovilo počinilo ozbiljnu povredu i da je država zastave propustila reagirati ili poduzeti mjere kako se zahtijeva u stavcima 6. ili 7., inspektori mogu ostati na plovilu i osigurati dokaze te zatražiti od zapovjednika da pomogne u daljnjoj istrazi u okviru koje se, prema potrebi, plovilo bez odlaganja dovodi u najbližu luku ili u neku drugu luku koja je navedena u postupcima donesenima u skladu sa

stavkom 2. Država koja vrši inspekciju odmah izvještava državu zastave u koju je luku plovilo upućeno. Država koja vrši inspekciju i država zastave kao i, prema potrebi, država luke poduzimaju sve potrebne mjere za osiguranje dobrobiti posade bez obzira na njihovu nacionalnu pripadnost.

9. Država koja vrši inspekciju izvješćuje državu zastave i odgovarajuću organizaciju ili sudionike u odgovarajućem dogovoru o rezultatima svih daljnjih istraga.

10. Država koja vrši inspekciju zahtijeva od svojih inspektora poštivanje općenito prihvaćenih međunarodnih propisa, postupaka i praksa koje se odnose na sigurnost plovila i posade, smanjenje ometanja ribolovnih djelatnosti i, u mjeri u kojoj je to moguće, izbjegavanje mjera koje bi negativno utjecale na kvalitetu ulova na plovilu. Država koja vrši inspekciju osigurava da se ukrcaj i pregled ne obavlja na način koji bi mogao predstavljati ugrožavanje ribarskog plovila.

11. Za potrebe ovog članka, ozbiljno kršenje označava:

- (a) ribolov bez valjane povlastice, autorizacije ili dozvole, koje država zastave izdaje u skladu s člankom 18. stavkom 3. točkom (a);
- (b) nevođenje točne evidencije o ulovu i s njim povezanih podataka, kako se zahtijeva u okviru odgovarajuće podregionalne ili regionalne organizacije ili dogovora za upravljanje ribarstvom, ili krivo izvješćivanje o ulovu, koje je u suprotnosti sa zahtjevima takve organizacije ili dogovora u pogledu izvješćivanja o ulovu;
- (c) ribolov u području pod zabranom ribolova, ribolov tijekom lovostaja, ribolov bez kvote ili nakon dosezanja kvote utvrđene u okviru podregionalne ili regionalne organizacije ili dogovora za upravljanje ribarstvom;
- (d) ribolov usmjeren na riblja naselja za koja vrijedi moratorij ili postoji zabrana ulova;
- (e) korištenje zabranjenih ribolovnih alata;
- (f) krivotvorenje ili skrivanje oznaka, identiteta ili registracije ribolovnog plovila;
- (g) prikrivanje, krivotvorenje ili uništavanje dokaza poveznih s istragom;
- (h) višestruka kršenja koja zajedno predstavljaju ozbiljno nepoštovanje mjera očuvanja i upravljanja; ili

(i) druga takva kršenja, kako su navedena u postupcima donesenima u okviru odgovarajuće podregionalne ili regionalne organizacije ili dogovora za upravljanje ribarstvom.

12. Neovisno o ostalim odredbama ovog članka, država zastava može u pogledu navodnog kršenja u svakom trenutku poduzeti mjere za ispunjavanje svojih obveza iz članka 19. Ako je plovilo pod upravom države koja vrši inspekciju, ta država na zahtjev države zastave prepušta plovilo državi zastave zajedno sa svim informacijama o napretku i ishodu svoje istrage.

13. Ovaj članak ne dovodi u pitanje pravo države zastave da poduzme bilo koje mjere, uključujući kažnjavanje sukladno njezinom zakonodavstvu.

14. Ovaj članak primjenjuje se *mutatis mutandis* na ukrcaj i pregled koji obavlja država stranka, koja je članica podregionalne ili regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom ili sudionica u podregionalnim ili regionalnim dogovorima za upravljanje ribarstvom i koja ima razloga vjerovati da je ribarsko plovilo, koje plovi pod zastavom druge države stranke, sudjelovalo u aktivnostima koje su u suprotnosti s odgovarajućim mjerama očuvanja i upravljanja na otvorenom moru iz stavka 1., kojeg pokriva takva organizacija ili dogovor, i da je takvo plovilo potom, u okviru istog putovanja, ušlo u područje pod nacionalnom jurisdikcijom države koja vrši inspekciju.

15. Kad se u okviru podregionalne ili regionalne organizacije ili dogovora za upravljanje ribarstvom utvrdi alternativni mehanizam, koji učinkovito ispunjava obveze svojih članova ili sudionika iz ovog Sporazuma, radi osiguravanja usklađenosti s mjerama očuvanja ili upravljanja donesenima u okviru te organizacije ili dogovora, članovi takve organizacije ili sudionici u takvom dogovoru mogu se međusobno dogovoriti o ograničenju primjene stavka 1. u pogledu mjera očuvanja i upravljanja, koje su bile utvrđene za odgovarajuće područje otvorenog mora.

16. Mjere koje poduzimaju države koje nisu države zastave, u pogledu plovila uključenih u aktivnosti koja su u suprotnosti s podregionalnim ili regionalnim mjerama očuvanja i upravljanja, razmjerne su ozbiljnosti prekršaja.

17. Ako postoji utemeljena sumnja da ribarsko plovilo na otvorenom moru nema pripadnost državi, država se može ukrcati i pregledati plovilo. Ako dokazi tako potvrđuju, država može poduzeti primjerene mjere u skladu s međunarodnim pravom.

18. Države su odgovorne za štetu ili gubitak koji im se pripisuje i koji proizlazi iz mjera poduzetih sukladno ovom članku, kad je u svjetlu raspoloživih podataka takva mjera za provedbu odredaba ovog članka nezakonita ili pretjerana.

Članak 22.

Osnovni postupci za ukrcaj i pregled sukladno članku 21.

1. Država koja vrši inspekciju osigurava da njezini ovlašteni inspektori:

(a) predoče zapovjedniku plovila propisne isprave i podnesu presliku teksta odgovarajućih mjera za očuvanje i upravljanje ili važećih pravila i odredaba na predmetnom području otvorenog mora sukladno tim mjerama;

(b) šalju obavijest državi zastavi u trenutku ukrcaja i pregleda;

(c) tijekom ukrcaja i pregleda ne sprječavaju zapovjednika u komunikaciji s vlastima države zastave;

(d) dostavljaju zapovjedniku i vlastima države zastave presliku izvješća o ukrcaju i pregledu u kojem su zabilježene sve primjedbe ili izjave, koje zapovjednik želi uključiti u izvješće;

(e) smjesta napuštaju plovilo nakon završetka pregleda ako ne pronađu dokaze o ozbiljnom kršenju; i

(f) izbjegavaju uporabu sile osim ako i u onoj mjeri u kojoj je njihova vlastita sigurnost ugrožena i ako ih se ometa u izvršenju njihovih dužnosti. Stupanj upotrijebljene sile ne prelazi potrebnu prihvatljivu razinu u tim okolnostima.

2. Ovlašteni inspektori države koja vrši inspekciju imaju ovlasti pregledati plovilo, njegovu povlasticu, alat, opremu, evidenciju, prostore, ribu i riblje proizvode i sve odgovarajuće isprave potrebne za provjeru poštovanja odgovarajućih mjera očuvanja i upravljanja.

3. Država zastave osigurava da zapovjednici plovila:

(a) prihvaćaju i omogućavaju hitan i siguran ukrcaj inspektora;

(b) surađuju i pomažu pri pregledu plovila, koji se obavlja u skladu s ovim postupcima;

(c) ne prijete inspektorima, ne sprječavaju ih i ne upliću se u obavljanje njihovih dužnosti;

(d) dopuštaju inspektorima da tijekom ukrcaja i pregleda komuniciraju s vlastima države zastave i države koja vrši inspekciju;

(f) omogućavaju siguran iskrcaj inspektora.

4. U slučaju da zapovjednik plovila odbije prihvatiti ukrcaj i pregled u skladu s ovim člankom i člankom 21., država zastave može, osim kad je sukladno općenito prihvaćenim međunarodnim propisima, postupcima i praksama koji se odnose na sigurnost na moru potrebno odgoditi ukrcaj i pregled, narediti zapovjedniku plovila da odmah dopusti ukrcaj i pregled i ako zapovjednik ne poštuje takvu odredbu, ukinuti autorizaciju za ribolov i izdati naredbu da se plovilo odmah vrati u luku. Država zastave izvješćuje državu koja vrši inspekciju o mjerama koje je poduzela u okolnostima iz ovog stavka.

Članak 23.

Mjere države luke

1. Država luke ima pravo i dužnost poduzeti mjere u skladu s međunarodnim pravom kojima promiče učinkovitost podregionalnih, regionalnih i globalnih mjera očuvanja i upravljanja. Pri poduzimanju takvih mjera, država luke ni formalno ni u praksi ne diskriminira plovila bilo koje države.

2. Država luke može, *inter alia*, pregledati isprave, ribolovni alat i ulov na ribarskim plovilima, kad su takva plovila dobrovoljno u njezinim lukama ili na priobalnim terminalima.

3. Države mogu donijeti propise, kojima se daju ovlasti odgovarajućim nacionalnim organima da zabrane iskrcaj ili pretovar, ako je utvrđeno da je ulov bio ostvaren na način koji slabi učinkovitost podregionalnih, regionalnih ili globalnih mjera očuvanja i upravljanja na otvorenom moru.

4. Ništa u ovom članku ne utječe na suverenost država u lukama na njihovom području u skladu s međunarodnim pravom.

DIO VII.

ZAHTJEVI DRŽAVA U RAZVOJU

Članak 24.

Priznavanje posebnih zahtjeva država u razvoju

1. Države u potpunosti priznaju posebne zahtjeve država u razvoju u pogledu očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta i razvoja ribolova tih ribljih naselja i stokova. U tu svrhu, države izravno ili preko Programa Ujedinjenih naroda za razvoj, Organizacije Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivredu i drugih specijaliziranih agencija, Globalnog programa za zaštitu okoliša, Komisije za održivi razvoj i ostalih odgovarajućih međunarodnih i regionalnih organizacija i tijela, pružaju pomoć državama u razvoju.

domorodačkom stanovništvu u državama u razvoju, posebno u malim otočnim državama u razvoju;

(c) potrebu za osiguravanjem da takve mjere ne rezultiraju prijenosom, izravno ili neizravno, nerazmjernog tereta provedbe mjera očuvanja na države u razvoju.

Članak 25.

Oblici suradnje s državama u razvoju

2. U ispunjavanju dužnosti suradnje pri utvrđivanju mjera očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta, države uzimaju u obzir posebne zahtjeve država u razvoju, posebno:

1. Države surađuju izravno ili preko podregionalnih, regionalnih ili globalnih organizacija:

(a) ranjivost država u razvoju, koje su ovisne o iskorištavanju živih morskih resursa, uključujući zadovoljavanje prehrambenih potreba njihovog stanovništva ili dijelova stanovništva;

(a) u poboljšanju sposobnosti država u razvoju, posebno najnerazvijenijih država, među njima i malih otočnih država u razvoju, u očuvanju i upravljanju pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta i u razvoju njihovog vlastitog ribolova tih ribljih naselja i stokova;

(b) potrebu za izbjegavanjem negativnih učinaka i osiguravanje pristupa ribolovu ardezenalnim i malim ribarima te onima koji love za vlastite potrebe i ženama ribarima kao i

(b) u pružanju pomoći državama u razvoju, posebno najnerazvijenijim državama, među njima i malim otočnim državama u razvoju, radi omogućavanja njihovog sudjelovanja u ribolovu na otvorenom moru, uključujući omogućavanje pristupa takvom ribolovu iz članka 5. i 11.;

(c) u omogućavanju sudjelovanja država u razvoju u podregionalnim i regionalnim organizacijama i dogovorima za upravljanje ribarstvom.

2. Suradnja s državama u razvoju u svrhe navedene u ovom članku uključuje odredbe o financijskoj pomoći, pomoći pri razvoju ljudskih resursa, tehničke pomoći, prijenosu tehnologije, uključujući zajednička poduzeća te savjetodavne i konzultantske usluge.

3. Takva pomoć, *inter alia*, usmjerena je posebno prema:

(a) poboljšanju očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta putem prikupljanja, izvješćivanja, provjere, razmjene i analize podataka o ribarstvu i povezanih podataka;

(b) procjeni stanja stokova i znanstvenom istraživanju;

(c) praćenju, kontroli, nadzoru, usklađenosti i provedbi, uključujući osposobljavanje i uspostavu institucija i kadrova na lokalnoj razini, razvoj i financiranje nacionalnih i regionalnih programa promatrača i pristup tehnologiji i opremi.

Članak 26.

Posebna pomoć u provedbi ovog Sporazuma

1. Države surađuju u utvrđivanju posebnih fondova za pomoć državama u razvoju u provedbi ovog Sporazuma, uključujući pomoć državama u razvoju pri plaćanju troškova za sve postupke rješavanja sporova u kojima mogu biti stranke.

2. Države i međunarodne organizacije pomažu državama u razvoju pri uspostavljanju novih podregionalnih ili regionalnih organizacija ili dogovora za upravljanje ribarstvom ili pri jačanju postojećih organizacija ili dogovora, radi očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta.

DIO VIII.

MIRNO RJEŠAVANJE SPOROVA

Članak 27.

Obveza rješavanja sporova mirnim putem

Države su obvezne riješiti svoje sporove pregovorima, istragom, posredovanjem, pomirenjem, arbitražom, sudskom nagodbom, upućivanjem na regionalne agencije ili dogovore ili drugim mirnim sredstvima po vlastitom izboru.

Članak 28.

Sprečavanje sporova

Države surađuju u sprečavanju sporova. U tu svrhu, države se dogovaraju o učinkovitim i hitnim postupcima odlučivanja u okviru podregionalnih i regionalnih organizacija i dogovora za upravljanje ribarstvom i prema potrebi učvršćuju već postojeće postupke odlučivanja.

Članak 29.

Sporovi tehničke naravi

Kad se spor odnosi na pitanje tehničke naravi, predmetne države mogu uputiti spor *ad hoc* stručnom vijeću, kojeg su one ustanovile. Vijeće se savjetuje s predmetnim državama i nastoji riješiti spor po hitnom postupku bez upućivanja na obvezujući postupak za rješavanje sporova.

Članak 30.

Postupci za rješavanje sporova

1. Odredbe koje se odnose na rješavanje sporova iz dijela XV. Konvencije primjenjuju se *mutatis mutandis* na sve sporove

između država stranaka ovog Sporazuma u pogledu tumačenja ili primjene ovog Sporazuma, bez obzira na to jesu li ili nisu također stranke Konvencije.

2. Odredbe koje se odnose na rješavanje sporova iz dijela XV. Konvencije primjenjuju se *mutatis mutandis* na sve sporove između država stranaka ovog Sporazuma u pogledu tumačenja ili primjene podregionalnog, regionalnog ili globalnog sporazuma o ribarstvu, koji se odnosi na pogranična riblja naselja i stokove vrlo migratornih vrsta, čije su stranke, uključujući bilo koje sporove u pogledu očuvanja i upravljanja takvim stokovima, bez obzira na to jesu li ili nisu također stranke Konvencije.

3. Svi postupci, koje je država stranka ovog Sporazuma i Konvencije prihvatila u skladu s člankom 287. Konvencije primjenjuju se na rješavanje sporova iz ovog dijela, osim ako je ta država stranka pri potpisivanju, ratifikaciji ili pristupu ovom Sporazumu ili u bilo kojem trenutku kasnije prihvatila drugi postupak sukladno članku 287. za rješavanje sporova iz ovog dijela.

4. Država stranka ovog Sporazuma, koja nije stranka Konvencije, pri potpisivanju, ratifikaciji ili pristupu ovom Sporazumu ili u bilo kojem trenutku kasnije može putem izjave u pisanom obliku slobodno izabrati jedno ili više sredstava navedenih u članku 287. stavku 1. Konvencije za rješavanje sporova

iz ovog dijela. Članak 287. primjenjuje se na takvu izjavu kao i na sve sporove u kojima je jedna od stranaka ta država, koju ne pokriva važeća izjava. U smislu pomirbe i arbitraže u skladu s prilogima V., VII. i VIII. Konvencije, ta država ima pravo imenovati posrednike, suce i stručnjake, koji će biti uključeni u popis iz Priloga V. članka 2., Priloga VII. članka 2. i Priloga VIII. članka 2. za rješavanje sporova iz ovog dijela.

5. Svaki sud ili tribunal kojem je upućen spor iz ovog dijela, primjenjuje odgovarajuće odredbe Konvencije, ovog Sporazuma i svih odgovarajućih podregionalnih, regionalnih i globalnih sporazuma o ribarstvu kao i općeprihvaćene norme za očuvanje i upravljanje živim morskim resursima i ostala pravila međunarodnog prava u skladu s Konvencijom s ciljem osiguranja očuvanja predmetnih pograničnih ribljih naselja i stokova vrlo migratornih vrsta.

Članak 31.

Privremene mjere

1. Do rješenja spora u skladu s ovim Dijelom, stranke u sporu ulažu sve napore za sklapanje privremenih dogovora praktične naravi.

2. Ne dovodeći u pitanje članak 290. Konvencije, sud ili tribunal kojem je upućen spor iz ovog dijela, može propisati bilo koje privremene mjere, koje u danim okolnostima smatra primjerenima za očuvanje prava stranaka u sporu ili za sprječavanje štete na predmetnim ribljim naseljima i stokovima kao i u okolnostima iz članka 7. stavka 5. i članka 16. stavka 2.

3. Država stranka ovog Sporazuma, koja nije stranka Konvencije, bez obzira na članak 290. stavak 5. Konvencije, može izjaviti da Međunarodni sud za pravo mora nema pravo propisati, izmijeniti ili opozvati privremene mjere bez suglasnosti te države.

Članak 32.

Ograničenja primjenjivosti postupaka za rješavanje sporova

Članak 297. stavak 3. Konvencije primjenjuje se također na ovaj Sporazum.

DIO IX.

NESTRANKE OVOGA SPORAZUMA

Članak 33.

Nestranke ovog Sporazuma

1. Države stranke potiču nestranke ovog Sporazuma da postanu njegove stranke i donesu zakone i druge propise u skladu s njegovim odredbama.

2. Države stranke poduzimaju mjere u skladu s ovim Sporazumom i međunarodnim pravom radi sprečavanja aktivnosti plovila koja plove pod zastavom nestranaka i slabe učinkovitu provedbu ovog Sporazuma.

DIO X.

DOBRA VJERA I ZLOUPORABA PRAVA

Članak 34.

Dobra vjera i zlouporaba prava

Države stranke u dobroj vjeri ispunjavaju obveze preuzete prema ovom Sporazumu i uživaju prava priznata tim Sporazumom na način koji ne predstavlja zlouporabu prava.

DIO XI.

ODGOVORNOST

Članak 35.

Odgovornost

Države stranke su u skladu s međunarodnim pravom odgovorne za štetu ili gubitak, koji im se pripisuje u vezi s ovim Sporazumom.

DIO XII.

REVIZORSKA KONFERENCIJA

Članak 36.

Revizorska konferencija

1. Četiri godine nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma, glavni tajnik Ujedinjenih naroda saziva konferenciju radi procjene učinkovitosti ovog Sporazuma u osiguranju očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta. Glavni tajnik poziva na konferenciju sve države stranke i one države i subjekte koji imaju pravo postati stranke ovog Sporazuma kao i međuvladine i nevladine organizacije, koje imaju pravo sudjelovati kao promatrači.

2. Konferencija ispituje i procjenjuje svrsishodnost odredaba ovog Sporazuma i prema potrebi predlaže sredstva za poboljšanje sadržaja i metoda provedbe navedenih odredaba radi boljeg rješavanja svih trajnih problema u očuvanju i upravljanju pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta.

DIO XIII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

Potpis

Ovaj je Sporazum otvoren za potpis svim državama i ostalim subjektima iz članka 1. stavka 2. točke (b) i ostaje otvoren za potpis u sjedištu Ujedinjenih naroda dvanaest mjeseci od 4. prosinca 1995.

Članak 38.

Ratifikacija

Ovaj Sporazum podliježe ratifikaciji država i drugih subjekata iz članka 1. stavka 2. točke (b). Instrumenti ratifikacije polažu se kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

Članak 39.

Pristup

Ovaj Sporazum ostaje otvoren za pristup država i drugih subjekata iz članka 1. stavka 2. točke (b). Instrumenti pristupa polažu se kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

Članak 40.

Stupanje na snagu

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu 30 dana nakon datuma polaganja tridesetog instrumenta ratifikacije ili pristupa.

2. Za svaku državu ili subjekt koji ratificira ili pristupa Sporazumu nakon polaganja tridesetog instrumenta ratifikacije ili pristupa, ovaj Sporazum stupa na snagu tridesetog dana nakon datuma polaganja njezinog instrumenta ratifikacije ili pristupa.

Članak 41.

Privremena primjena

1. Ovaj Sporazum privremeno primjenjuju države ili subjekti, koji odobravaju njegovu privremenu primjenu i o tome pisanim putem izvješćuju depozitara. Takva privremena primjena počinje vrijediti od datuma primitka obavijesti.

2. Privremena primjena države ili subjekta prestaje stupanjem na snagu ovog Sporazuma za tu državu ili subjekt ili nakon što ta država ili subjekt u pisanom obliku obavijesti depozitara o namjeri prekidanja privremene primjene.

Članak 42.

Pridržana prava i iznimke

Ovaj Sporazum ne podliježe pridržanim pravima ili iznimkama.

Članak 43.

Deklaracije i izjave

Članak 42. ne isključuje državu ili entitet pri potpisivanju, ratificiranju ili pristupu Sporazumu od davanja izjava ili deklaracija, bez obzira na njihov oblik ili naziv, s ciljem, *inter alia*, usklađivanja njezinih zakona i propisa s odredbama ovog Sporazuma, pod uvjetom da takve izjave ili deklaracije nemaju namjeru isključiti ili izmijeniti pravne učinke odredaba ovog Sporazuma u njihovoj primjeni na tu državu ili subjekt.

Članak 44.

Odnosi s drugim sporazumima

1. Ovaj Sporazum ne mijenja prava i obveze država stranaka, koji proizlaze iz ostalih sporazuma koji su u skladu s ovim Sporazumom i koji ne utječu na uživanje prava drugih država stranka ili na ispunjavanje njihovih obveza prema ovom Sporazumu.

2. Dvije ili više država stranaka mogu sklopiti sporazume, kojima izmjenjuju ili ukidaju funkcioniranje odredaba ovog Sporazuma i koji se primjenjuju samo na njihove međusobne odnose, pod uvjetom da se takvi sporazumi ne odnose na odstupanje od odredbe na način koji nije u skladu s učinkovitim izvršenjem cilja i svrhe ovog Sporazuma i pod uvjetom da takvi sporazumi ne ugrožavaju primjenu njegovih osnovnih načela te da odredbe takvih sporazuma ne utječu na uživanje prava država stranaka ili na ispunjenje njihovih obveza prema ovom Sporazumu.

3. Države stranke koje namjeravaju zaključiti sporazum iz stavka 2. obavješćuju druge države stranke preko depozitara ovog Sporazuma o njihovoj namjeri da sklope sporazum i o za to predviđenim izmjenama ili ukidanju.

Članak 45.

Izmjene

1. Država stranka pisanim priopćenjem naslovljenim na glavnog tajnika Ujedinjenih naroda može predlagati izmjene ovog Sporazuma i zahtijevati sazivanje konferencije radi razmatranja predloženih izmjena. Glavni tajnik šalje takvo

priopćenje svim državama strankama. Glavni tajnik saziva konferenciju ako u šest mjeseci od datuma slanja priopćenja, najmanje polovica država stranaka odgovori potvrdno za zahtjev.

2. Postupak odlučivanja, koji se primjenjuje na konferenciju o izmjeni sazvanu u skladu sa stavkom 1. jednak je postupku koji se primjenjuje na Konferenciju Ujedinjenih naroda o pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta, osim ako se na konferenciji ne odluči drukčije. Konferencija treba uložiti sve napore za postizanje sporazuma o svim izmjenama konsenzusom i o njima se ne glasuje sve dok nisu iscrpljeni svi naponi u pogledu konsenzusa.

3. Nakon prihvaćanja izmjena ovog sporazuma, one su stavljene na potpis državama strankama u sjedištu Ujedinjenih naroda tijekom 12 mjeseci od datuma njihovog prihvaćanja, osim ako nije drukčije predviđeno u samim izmjenama.

4. Članci 38., 39., 47. i 50. primjenjuju se na sve izmjene ovog Sporazuma.

5. Izmjene ovog Sporazuma stupaju na snagu za države stranke, koje ih ratificiraju ili im pristupaju, 30. dan nakon što dvije trećine država stranaka polože instrumente ratifikacije ili pristupa. Nakon toga, za svaku državu stranku, koja ratificira ili im pristupa nakon polaganja potrebnog broja takvih instrumenata, izmjene stupaju na snagu 30. dan nakon polaganja njezinih instrumenata ratifikacije ili pristupa.

6. Izmjena može odrediti manji ili veći broj ratifikacija ili pristupanja potreban za njezino stupanje na snagu, nego što se traži ovim člankom.

7. Država, koja nakon stupanja na snagu izmjena u skladu sa stavkom 5. postaje stranka ovog Sporazuma i u slučaju da navedena država ne izrazi drukčije namjere:

(a) smatra se strankom tako izmijenjenog Sporazuma;

(b) smatra se strankom neizmijenjenog Sporazuma u odnosu na sve države stranke, koje izmjene ne obvezuju.

Članak 46.

Otkazivanje

1. Država stranka pisanom obavješću naslovljenom na glavnog tajnika Ujedinjenih naroda može otkazati ovaj Sporazum i navesti svoje razloge. Nedostatak obrazloženja neće utjecati na valjanost otkazivanja. Otkazivanje počinje vrijediti godinu dana nakon datuma primitka obavijesti, osim ako u obavijesti nije naveden kasniji datum.

2. Otkazivanje ni na koji način ne utječe na dužnost bilo koje države stranke da ispuni sve obveze iz ovog Sporazuma, koji bi država stranka prema međunarodnom pravu trebala ispunjavati bez obzira na ovaj Sporazum.

Članak 47.

Sudjelovanje međunarodnih organizacija

1. U slučaju kad međunarodna organizacija iz Priloga IX. članka 1. Konvencije nema nadležnost nad svim pitanjima pokrivenima ovim Sporazumom, Prilog IX. Konvenciji primjenjuje se *mutatis mutandis* na sudjelovanje tih međunarodnih organizacija u ovom Sporazumu, osim što se sljedeće odredbe tog Priloga neće primjenjivati:

(a) članak 2. prva rečenica;

(b) članak 3. stavak 1.

2. U slučajevima kad međunarodna organizacija iz Priloga IX. članka 1. Konvencije ima nadležnost nad svim pitanjima pokrivenima ovim Sporazumom, sljedeće odredbe primjenjuju se na sudjelovanje tih međunarodnih organizacija u ovom Sporazumu:

(a) u trenutku potpisa ili pristupa, takva međunarodna organizacija daje izjavu u kojoj navodi:

i. da posjeduje nadležnost nad svim pitanjima koja pokriva ovaj Sporazum;

ii. da iz tog razloga njezine države članice neće postati države stranke, osim u pogledu njihovih područja za koje međunarodna organizacija nije odgovorna;

iii. da prihvaća prava i obveze država iz ovog Sporazuma;

(b) sudjelovanje takve međunarodne organizacije ni u kom slučaju ne daje državam članicama međunarodne organizacije nikakva prava iz ovog Sporazuma;

(c) u slučaju sukoba između obveza međunarodne organizacije iz ovog Sporazuma i njezinih obveza iz sporazuma o

uspostavi međunarodne organizacije ili bilo kojih akata koji se na nju odnose, obveze iz ovog Sporazuma prevladavaju.

Članak 48.

Prilozi

1. Prilozi čine sastavni dio ovog Sporazuma i, osim ako izričito nije predviđeno drukčije, upućivanje na ovaj Sporazum ili na jedan od njegovih dijelova uključuje upućivanje na Priloge koji se na njega odnose.

2. Države stranke mogu povremeno revidirati priloge. Takve revizije temelje se na znanstvenim i tehničkim razmatranjima. Neovisno o odredbama članka 45., ako se revizija Priloga usvoji konsenzusom na sastanku država stranka, ona se uključuje u ovaj Sporazum i stupa na snagu od datuma njezinog donošenja ili nekog drugog datuma, koji se navodi u reviziji. Ako se revizija Priloga na takvom sastanku ne donese konsenzusom, primjenjuju se postupci izmjene iz članka 45.

Članak 49.

Depozitar

Glavni je tajnik Ujedinjenih naroda depozitar ovog Sporazuma i njegovih izmjena.

Članak 50.

Vjerodostojni tekstovi

Arapski, kineski, engleski, francuski, ruski i španjolski tekstovi ovog Sporazuma jednako su vjerodostojni.

U potvrdu toga, dolje potpisani punomoćnici, valjano ovlašteni za to, potpisali su ovaj Sporazum.

Otvoreno za potpis u New Yorku četvrtog prosinca, tisuću devetsto devedeset i pete, u jednom izvorniku na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španjolskom jeziku.

*Prilog I.***STANDARDNI ZAHTJEVI ZA PRIKUPLJANJE I ZAJEDNIČKU UPORABU PODATAKA***Članak 1.***Opća načela**

1. Pravodobno prikupljanje, objedinjavanje i analiziranje podataka nužno je za učinkovito očuvanje i upravljanje pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta. U tu svrhu potrebni su podaci o ribolovu tih stokova na otvorenom moru i na područjima pod nacionalnom jurisdikcijom, pri čemu se trebaju prikupiti i objediniti na takav način koji omogućava statistički smislenu analizu za očuvanje i upravljanje ribolovnim resursima. Ovi podaci obuhvaćaju statističke podatke o ulovu i ribolovnom naporu i ostale podatke povezane s ribarstvom kao što su podaci o plovilima i drugi podaci za standardiziranje ribolovnog napora. Prikupljeni podaci trebaju također obuhvatiti informacije o neciljanim i povezanim ili ovisnim vrstama. Sve podatke treba provjeriti radi osiguravanja njihove točnosti. Treba čuvati povjerljivost neobjedinjenih podataka. Objavljivanje takvih podataka podliježe uvjetima pod kojima su podaci dobiveni.

2. Državama u razvoju treba pružiti pomoć, koja uključuje osposobljavanje kao i financijsku i tehničku pomoć, radi uspostave mogućnosti na području očuvanja i upravljanja živim morskim resursima. Pomoć treba usmjeriti na jačanje mogućnosti provedbe prikupljanja i provjere podataka, programa promatrača, analize podataka i istraživačkih projekata koji podupiru procjene stanja stokova. Radi očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta treba promicati sudjelovanje ribarstvenih znanstvenika i menadžera iz država u razvoju u najvećoj mogućoj mjeri.

*Članak 2.***Načela prikupljanja, objedinjavanja i razmjene podataka**

Pri određivanju parametara za prikupljanje, objedinjavanje i razmjenu podataka o ribolovnim djelatnostima vezanim za pogranična riblja naselja i stokove vrlo migratornih vrsta potrebno je uzeti u obzir sljedeća opća načela:

- (a) države trebaju osigurati da se podaci o ribolovnim aktivnostima plovila pod njihovom zastavom prikupljaju prema operativnim značajkama svake ribolovne metode (npr. svaki pojedinačni poteg kod povlačnih alata, svako polaganje kod parangala i mreža plivarica, svaki ulov sa štapom i svaki dan ribolova povlačnim povrazom) i da sadrže pojedinosti koje olakšavaju učinkovitu procjenu stanja stokova;
- (b) države trebaju osigurati da se podaci o ribolovu provjeravaju pomoću primjerenog sustava;
- (c) države trebaju objediniti podatke u vezi s ribarstvom i ostale pripadajuće znanstvene podatke te ih u dogovorenom obliku pravodobno dostaviti podregionalnoj ili regionalnoj organizaciji ili dogovoru za upravljanje ribarstvom, ako postoji. U suprotnom, države trebaju surađivati u razmjeni podataka izravno ili u okviru drugih mehanizama suradnje o kojima su se međusobno dogovorile;
- (d) države se u okviru podregionalnih ili regionalnih organizacija ili dogovora za upravljanje ribarstvom, ili na drukčiji način, trebaju dogovoriti o specifikaciji podataka i obliku u kojem se podaci trebaju pružiti u skladu s ovim Prilogom, pri čemu uzimaju u obzir prirodu stokova i ribolov tih stokova u području. Takve organizacije ili dogovori trebaju zahtijevati od nečlanica ili nesudionica pružanje podataka o odgovarajućim ribolovnim aktivnostima plovila pod njihovom zastavom;
- (e) takve organizacije ili dogovori prikupljaju podatke, te ih pravodobno i u dogovorenom obliku stavljaju na raspolaganje svim zainteresiranim državama pod uvjetima utvrđenima u okviru organizacije ili dogovora; i
- (f) znanstvenici države zastave i odgovarajuće podregionalne ili regionalne organizacije ili dogovora za upravljanje ribarstvom trebaju analizirati podatke zasebno ili zajedno, prema potrebi.

*Članak 3.***Osnovni podaci o ribolovu**

1. Države prikupljaju i stavljaju na raspolaganje odgovarajućoj podregionalnoj ili regionalnoj organizaciji ili dogovoru za upravljanje ribarstvom sljedeće podatke koji moraju biti dovoljno detaljne da bi se omogućila učinkovita procjena stanja stokova u skladu s dogovorenim postupcima:

- (a) vremenski slijed statističkih podataka o ulovu i naporu po ciljanoj vrsti i tipu ribolova;
- (b) ukupan ulov izražen u brojkama, nominalnoj težini ili oboje, prema vrstama (ciljanim i neciljanim), kako je primjereno za svaki oblik ribolova. (Organizacija Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivredu utvrđuje nominalnu težinu kao protuvrijednost žive vage iskrcaja);
- (c) statističke podatke o odbačenom ulovu, uključujući procjene prema potrebi, izražene u brojkama ili nominalnoj težini prema vrstama, kako je primjereno za svaki oblik ribolova;
- (d) statističke podatke o naporu kako je primjereno za svaku metodu ribolova;
- (e) mjesto, datum i vrijeme ribolova i ostale statističke podatke o ribolovnim djelatnostima, prema potrebi.

2. Države također, prema potrebi, prikupljanju i pružaju odgovarajućoj podregionalnoj ili regionalnoj organizaciji ili dogovoru informacije radi pomoći pri procjeni stanja stokova, uključujući:

- (a) sastav ulova prema dužini, težini i spolu;
- (b) ostale biološke informacije, koji pomažu pri procjeni stanja stokova, kao što su informacije o starosti, rastu, novačenju, distribuciji i definiciji stoka;
- (c) ostala odgovarajuća istraživanja, uključujući istraživanja o abundanci, biomasi, hidro-akustična istraživanja, istraživanja o čimbenicima okoliša koji utječu na abundancu stoka te oceanografske i ekološke studije.

Članak 4.

Podaci i informacije o plovilu

1. Države trebaju radi standardizacije sastava flote i snage plovila i radi preračunavanja različitih mjera ribolovnog napora pri analizi podataka o ulovu i ribolovnom naporu, prikupljati sljedeće vrste podataka u vezi s plovilima:

- (a) oznaka plovila, zastava i luka upisa;
- (b) vrsta plovila;
- (c) specifikacija plovila (npr. građevni materijal, datum izgradnje, registrirana dužina, bruto registrirana tonaža, snaga glavnih motora, kapacitet skladištenja i metode skladištenja ulova);
- (d) opis ribolovnog alata (npr. vrste, specifikacije alata i količina).

2. Država zastave prikuplja sljedeće podatke:

- (a) uređaji za navigaciju i utvrđivanje položaja;
- (b) komunikacijska oprema i međunarodni radijski pozivni znak;
- (c) broj posade.

Članak 5.

Izvjешćivanje

Država osigurava da plovila pod njezinom zastavom, radi ispunjavanja nacionalnih propisa te regionalnih i međunarodnih obveza, nacionalnom nadležnom tijelu za ribarstvo i, ako je dogovoreno, odgovarajućoj podregionalnoj ili regionalnoj organizaciji ili dogovoru za upravljanje ribarstvom, u učestalim razmacima šalju podatke iz očevidnika o ulovu i naporu, uključujući podatke o ribolovnim djelatnostima na otvorenom moru. Takvi se podaci šalju, prema potrebi, putem radija, telefaksom, faksom, satelitskim prijenosom ili drugim sredstvima.

Članak 6.

Provjera podataka

Države ili, prema potrebi, podregionalne ili regionalne organizacije ili dogovori za upravljanje ribarstvom, trebaju uspostaviti mehanizme za provjeru podataka o ribarstvu, kao što su:

- (a) provjera položaja putem sustava nadzora plovila;
- (b) znanstveni programi promatrača za praćenje ulova, napora, sastava ulova (ciljane i neciljane vrste) i ostalih podrobnosti o ribolovnim djelatnostima;
- (c) izvješća o putovanju plovila, iskrcaju i prekrcaju;
- (d) uzorkovanje u luci.

*Članak 7.***Razmjena podataka**

1. Podaci koje su prikupile države zastave moraju se podijeliti s drugim državama zastavama i relevantnim obalnim državama u okviru odgovarajućih podregionalnih ili regionalnih organizacija ili dogovora za upravljanje ribarstvom. Takve organizacije ili dogovori prikupljaju podatke i pravodobno ih i u dogovorenom obliku stavljaju na raspolaganje svim zainteresiranim državama pod uvjetima utvrđenima u okviru organizacije ili dogovora, pri čemu čuvaju povjerljivost neobjedinjenih podataka i u mjeri u kojoj je to moguće razvijaju sustave baza podataka, koji omogućuju učinkoviti pristup podacima.
  2. Na globalnoj razini, prikupljanje i objavljivanje podataka treba izvršiti preko Organizacije Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivredu. Ako ne postoji podregionalna ili regionalna organizacija ili dogovor za upravljanje ribarstvom, ta organizacija također može učiniti isto na podregionalnoj ili regionalnoj razini u dogovoru s predmetnim državama.
-

Prilog II.

**SMJERNICE ZA PRIMJENU REFERENTNIH TOČAKA PREDOSTROŽNOSTI ZA OČUVANJE I UPRAVLJANJE
POGRANIČNIM RIBLJIM NASELJIMA I STOKOVIMA VRLO MIGRATORNIH VRSTA**

1. Referentna točka predostrožnosti je procijenjena vrijednost izvedena dogovorenim znanstvenim postupkom, koja odgovara stanju stokova i ribolova i koja se može koristiti kao smjernica za upravljanje ribarstvom.
2. Treba upotrebljavati dvije vrste referentnih točaka predostrožnosti: referentne točke očuvanja ili granične referentne točke te referentne točke upravljanja ili ciljane referentne točke. Granične referentne točke utvrđuju okvire koji izlov drža unutar sigurnih bioloških granica u okviru kojih stokovi mogu proizvesti najviši održivi prinos. Ciljane referentne točke namijenjene su ispunjavaju ciljeva upravljanja.
3. Referentne točke predostrožnosti trebaju se odnositi na svaki pojedini stok kako bi uzele u obzir, *inter alia*, njihovu reproduktivnu sposobnost, otpornost pojedinog stoka i značajke ribolova koji iskorištava ta te stokove kao i zbog ostalih uzroka smrtnosti i glavnih čimbenika neizvjesnosti.
4. Strategije upravljanja nastoje održati ili obnoviti populacije izlovljenih stokova i prema potrebi povezanih ili ovisnih vrsta do razina sukladnih prethodno dogovorenim referentnim točkama predostrožnosti. Takve referentne točke koriste se za pokretanje prethodno dogovorenih mjera očuvanja i upravljanja. Strategije upravljanja uključuju mjere koje se mogu provesti pri približavanju referentnim točkama predostrožnosti.
5. Strategije upravljanja ribarstvom osiguravaju da je rizik prekoračenja graničnih referentnih točaka vrlo nizak. Ako stok padne ispod granične referentne točke ili mu prijete pad ispod te referentne točke, treba započeti s mjerama očuvanja i upravljanja radi obnove stoka. Strategije upravljanja ribarstvom osiguravaju da se ciljane referentne točke u prosjeku ne prelaze.
6. Kad su informacije za utvrđivanje referentnih točaka za ribolov nedostatne ili ne postoje, treba utvrditi privremene referentne točke. Privremene referentne točke mogu se utvrditi prema sličnim ili bolje poznatim stokovima. U takvim situacijama, ribolov treba podvrgnuti pojačanom nadzoru čime se omogućava revidiranje privremenih referentnih točaka čim su raspoložive bolje informacije.
7. Stopa ribolovne smrtnosti koja osigurava najveći održivi prinos smatra se minimalnom normom za granične referentne točke. Za stokove koji nisu prelovljeni, strategije upravljanja ribarstvom osiguravaju da ribolovna smrtnost ne prelazi onu koja odgovara najvećem održivom prinosu, te da biomasa ne padne ispod prethodno utvrđenog praga. Za stokove koji su prelovljeni, biomasa koja bi mogla osigurati najveći održivi prinos može poslužiti kao ciljna vrijednost obnove stoka.

PRILOG B.

Deklaracija o nadležnosti Europske zajednice u pitanjima uređenima Sporazumom za provedbu odredaba Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. o očuvanju i upravljanju pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta

(Deklaracija sukladno članku 47. Sporazuma)

1. Članak 47. stavak 1. Sporazuma za provedbu odredaba Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora u pogledu očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta predviđa da u slučajevima u kojima međunarodna organizacija iz Priloga IX. članka 1. Konvencije nema nadležnost nad svim pitanjima uređenima ovim Sporazumom, Prilog IX. Konvencije (uz izuzeće članka 2., prve rečenice i članka 3. stavka 1.) primjenjuje se *mutatis mutandis* na sudjelovanje takvih međunarodnih organizacija u Sporazumu.
2. Sadašnje su članice Zajednice Kraljevina Belgija, Kraljevina Danska, Savezna Republika Njemačka, Helenska Republika, Kraljevina Španjolska, Francuska Republika, Irska, Talijanska Republika, Veliko Vojvodstvo Luksemburg, Kraljevina Nizozemska, Republika Austrija, Portugalska Republika, Republika Finska, Kraljevina Švedska i Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske.
3. Sporazum o provedbi odredaba Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora u pogledu očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta primjenjuje se, u pogledu nadležnosti prenesenih na Europsku zajednicu, na područja u kojima se primjenjuje Ugovor o osnivanju Europske zajednice i pod uvjetima utvrđenima tim Ugovorom, posebno njegovog članka 227.
4. Ova se deklaracija ne primjenjuje na područja država članica u kojima se navedeni Ugovor ne primjenjuje i ne dovodi u pitanje takve mjere ili stajališta koje u okviru Sporazuma predmetne države članice u ime i u interesu tih područja mogu usvojiti.

I. PITANJA ZA KOJA JE ZAJEDNICA ISKLJUČIVO NADLEŽNA

5. Zajednica ističe da su njezine države članice na nju prenijele nadležnost u pogledu očuvanja i upravljanja živim morskim resursima. Stoga na tom području Zajednica treba utvrditi odgovarajuća pravila i odredbe (koje države članice provode) i u okvirima svoje nadležnosti sudjeluje u vanjskim obvezama s trećim državama i nadležnim organizacijama.

Ova se nadležnost primjenjuje na vode pod nacionalnom jurisdikcijom ribarstva i na otvorena mora.

6. Zajednica, prema međunarodnom pravu, uživa pravnu nadležnost dodijeljenu državi zastave plovila, za utvrđivanje mjera za očuvanje i upravljanje morskim ribolovnim resursima, koje se primjenjuju na plovila pod zastavom država članica, te za osiguravanje da države članice usvoje odredbe za provedbu navedenih mjera.
7. Unatoč tomu, mjere koje se primjenjuju na zapovjednike i ostale časnike ribarskih plovila, na primjer odbijanje, povlačenje ili ukidanje ovlaštenja za obavljanje službe, spadaju u nadležnosti država članica u skladu s njihovim nacionalnim zakonodavstvom.

Mjere koje se odnose na izvršavanje jurisdikcije države zastave nad njezinim plovilima na otvorenom moru, posebno odredbe u vezi s preuzimanjem i oduzimanjem kontrole nad ribarskim plovilima od strane država koje nisu država zastave, međunarodna suradnja u pogledu provedbe i vraćanja kontrole nad njihovim plovilima, u nadležnosti su država članica u skladu sa zakonodavstvom Zajednice.

II. PITANJA ZA KOJA SU NADLEŽNE I ZAJEDNICA I NJEZINE DRŽAVE ČLANICE

8. Zajednica sa svojim državama članicama dijeli nadležnost u sljedećim pitanjima iz Sporazuma: zahtjevi država u razvoju, znanstvena istraživanja, mjere države luke i mjere donesene u pogledu nečlanica regionalnih organizacija za ribarstvo i nestranaka ovog Sporazuma.

Sljedeće odredbe Sporazuma primjenjuju se i na Zajednicu i na njezine države članice:

- *opće odredbe*: (članci 1., 4. i 34. do 50.),
  - *rješavanje sporova*: (Dio VIII.).
-

PRILOG C.

Deklaracije za tumačenje koje Zajednica i njezine države članice polažu pri ratifikaciji Sporazuma

1. Europska zajednica i njezine članice razumijevaju da pojmovi „zemljopisne osobitosti”, „posebne značajke podregije ili regije”, „društveno-gospodarski zemljopisni i ekološki čimbenici”, „prirodne značajke tog mora” i ostali slični pojmovi koji se koriste u pogledu zemljopisne regije ne dovode u pitanje prava i dužnosti država prema međunarodnom pravu.
2. Europska zajednica i njezine države članice razumijevaju da se nijedna odredba ovog Sporazuma ne smije tumačiti na način koji je suprotnosti s načelom slobode otvorenog mora, kojeg priznaje međunarodno pravo.
3. Europska zajednica i njezine države članice razumijevaju da pojam „države čiji državljani love na otvorenom moru” ne predviđa nikakve nove razloge za jurisdikciju na temelju državljanstva osoba koji se bave ribolovom na otvorenom moru za razliku od načela jurisdikcije države zastave.
4. Sporazum niti jednoj državi ne daje pravo na provedbu ili primjenu jednostranih mjera tijekom prijelaznog razdoblja iz članka 21. stavka 3. Ako se nakon toga ne postigne sporazum, države postupaju u skladu s odredbama iz članaka 21. i 22. Sporazuma.
5. S obzirom na primjenu članka 21., Europska zajednica i njezine države članice razumijevaju da kad država zastave izjavi da namjerava koristiti svoje ovlasti nad ribarskim plovilom pod njezinom zastavom u skladu s odredbama iz članka 19., vlasti države koja vrši inspekciju ne smiju imati za cilj izvršavanje daljnjih ovlasti nad tim plovilom prema odredbama članka 21..

Bilo koji spor u vezi s tim pitanjem rješava se u skladu s postupcima iz dijela VIII. Sporazuma. Nijedna država ne smije se pozivati na ovu vrstu spora kako bi nastavila kontrolirati plovilo koje nije pod njezinom zastavom.

Povrh toga, Europska zajednica i njezine države članice smatraju da riječ „nezakonit” u članku 21. stavku 18. Sporazuma treba tumačiti u svjetlu cijelog Sporazuma, a posebno njegovih članaka 4. i 35.

6. Europska zajednica i njezine države članice neprekidno ističu da se sve države trebaju suzdržati u svojim odnosima od prijetnji ili uporabe sile u skladu s općim načelima međunarodnog prava, Povelje Ujedinjenih naroda i Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora.

Povrh toga, Europska zajednica i njezine države članice ističu da uporaba sile iz članka 22. predstavlja izvanrednu mjeru, koja se mora temeljiti na najstrožem poštovanju načela razmjernosti i da svaka zloraba dovodi do međunarodne odgovornosti države koja vrši inspekciju. Svaki slučaj nepoštovanja rješava se miroljubivim sredstvima i u skladu s važećim postupcima za rješavanje sporova.

Nadalje, Europska zajednica i njezine države članice smatraju da odgovarajući uvjeti za ukrcaj i nadzor trebaju biti dodatno razrađeni u skladu s odgovarajućim načelima međunarodnog prava u okviru odgovarajućih regionalnih i podregionalnih organizacija ili dogovora za upravljanje ribarstvom.

7. Europska zajednica i njezine države članice razumijevaju da se pri primjeni odredaba članka 21. stavaka 6., 7. i 8., država zastave može osloniti na zahtjeve svojeg pravnog sustava prema kojem državno odvjetništvo po svojem nahodjenju odlučuje o pokretanju postupka u svjetlu svih činjenica slučaja. Odluke države zastave temeljene na takvim zahtjevima ne tumače se kao propust ili nedjelovanje.